

Na osnovu člana 133. i 142. u vezi sa članom 151, 167 i 172. Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“, broj 13/05, 53/07, 97/07 i 37/09), ministar pravde Bosne i Hercegovine donio je Pravilnik o pogodnostima i godišnjem odmoru zatvorenika koji izdržavaju kaznu zatvora u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija i drugih mjera Bosne i Hercegovine („Službeni Glasnik BiH“, broj: 34/05), kao i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o pogodnostima i godišnjem odmoru zatvorenika koji izdržavaju kaznu zatvora u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija i drugih mjera Bosne i Hercegovine („Službeni Glasnik BiH“, broj: 38/06, 11/08, 95/08 i 57/09), i u vezi sa članom 54. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni Glasnik BiH“, broj: 11/05), u cilju usklađivanja normi u poretku i olakšane primjene, utvrđuje:

**PRAVILNIK
O POGODNOSTIMA I GODIŠNJEM ODMORU ZATVORENIKA
KOJI IZDRŽAVAJU KAZNU ZATVORA U ZAVODU ZA IZVRŠENJE
KRIVIČNIH SANKCIJA I DRUGIH MJERA BOSNE I HERCEGOVINE**

-„PREČIŠĆENI TEKST“-

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom detaljnije se uređuju kriteriji za odobravanje pogodnosti, uslovi i način korištenja pogodnosti za lica koja izdržavaju kaznu zatvora, dugotrajnog zatvora, maloljetničkog zatvora, korištenja pogodnosti unutar Zavoda, vrste pogodnosti (redovne i vanredne), uslovi za mogućnost korištenja godišnjeg odmora, dužina godišnjeg odmora, kao i druga pitanja koja su od značaja za dobijanje pogodnosti i korištenja godišnjeg odmora zatvorenika u Zavodima Bosne i Hercegovine za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera (u daljem tekstu: Zavod).

II - POGODNOSTI

Član 2.

Za dobro ponašanje i zalaganje na radu zatvorenicima se mogu odobravati pogodnosti.

Pogodnosti su skup poticajnih mjera usmjerenih na pružanje povjerenja zatvoreniku, ublažavanje posljedica deprivacije, poticanje vlastitog učešća u ostvarivanju programa tretmana, jačanje odgovornosti i samopouzdanja radi osposobljavanja zatvorenika za samostalan život u skladu s pravnim poretkom i normama građanskog društva.

Pogodnosti odobrava upravnik Zavoda ili lice koje on ovlasti.

Pogodnosti se mogu koristiti u krugu Zavoda i van kruga Zavoda.

III - SLOBODNO KRETANJE, IZLAZI I DOPUST

Član 3.

Zatvorenicima se mogu odobravati sljedeće pogodnosti koje će koristiti van kruga Zavoda, i to:

1. slobodno kretanje van kruga Zavoda u trajanju do 24 sata nakon svakih izdržanih sedam dana kazne zatvora (četiri puta u mjesecu koje u principu treba koristiti neradnim danom);
2. slobodan izlaz u grad u trajanju do pet sati jednom u mjesecu;
3. dopust do šest dana u toku jedne godine izdržavanja kazne zatvora (nakon svakih dva mjeseca provedenih na izdržavanju kazne zatvora osuđenom se može odobriti do jedan dan dopusta);
4. dopust do sedam dana u toku jedne godine izdržavanja kazne zatvora u slučaju teške bolesti ili smrti člana porodice, elementarnih nepogoda ili teških socijalnih slučajeva;
5. slobodno kretanje van kruga Zavoda do dva dana u toku jedne godine za vjerske praznike;
6. za svaki državni praznik slobodno kretanje van kruga Zavoda do jedan dan u toku jedne godine;
7. godišnji odmor u krugu porodice.

IV - KRITERIJI ZA ODOBRAVANJE POGODNOSTI

Član 4.

Sljedećim licima ne mogu se odobravati pogodnosti koje će se koristiti van kruga Zavoda, prije nego izdrže tri petine izrečene kazne zatvora:

1. Licima koja su osuđena na kaznu zatvora do deset godina za krivična djela genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnog zločina, terorizma, neovlaštene proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga, sprečavanje povratka izbjeglica i raseljenih lica,
2. Svim licima osuđenim na kaznu zatvora preko deset godina bez obzira na vrstu krivičnog djela,
3. Alkoholičarima, narkomanima i višestrukim povratnicima.

Licima koja su osuđena na kaznu zatvora od osam do deset godina, a nisu počinila krivična djela iz tačke 1. i 2. stava 1. ovog člana i nisu višestruki povratnici, alkoholičari ili narkomani, pogodnosti koje se koriste van kruga Zavoda mogu se odobriti nakon izdržane jedne polovine izrečene kazne zatvora, a za lica osuđena na kaznu zatvora od pet do osam godina, pogodnosti koje se koriste van kruga Zavoda, mogu se odobriti nakon izdržane jedne trećine kazne zatvora.

Pogodnosti koje se koriste van kruga Zavoda mogu se odobravati ostalim zatvoreniciima nakon izdržane jedne četvrtine kazne zatvora.

Za zatvorenike koji su počinili krivična djela iz tačke 1. i 2. stava 1. ovog člana, kao i za one za koje se procijeni da bi njihov boravak na slobodi mogao izazvati negativne reakcije socijalne sredine, pri odobravanju pogodnosti iz člana 3. ovog Pravilnika potrebno je pribaviti mišljenje nadležne policijske uprave i nadležnog općinskog organa socijalne zaštite.

Kriteriji iz stava. 1., 2., 3. i 4. ovog člana ne odnose se na odobravanje pogodnosti iz tačke 4. člana 3. ovog Pravilnika koja se koristi u vanrednim prilikama.

Član 5.

Uz molbu za odobravanje pogodnosti iz tačke 4. člana 3. ovog Pravilnika, zatvorenik je dužan priložiti dokumentaciju u vezi srazlogom zbog kojeg traži dopust.

Član 6.

Svako neopravdano kašnjenje s korištenja pogodnosti duže od 24 sata smatra se bjekstvom.

Član 7.

Pogodnosti iz člana 3. ovog Pravilnika ne mogu se koristiti van područja Bosne i Hercegovine.

Član 8.

Ne može se spajati slobodan izlaz u grad sa bilo kojom drugom pogodnošću.

Sa godišnjim odmorom u krugu porodice ne mogu se spajati druge pogodnosti.

Zatvoreniku dok se nalazi na liječenju u zdravstvenoj ustanovi van zavoda, ne mogu se odobravati vanzavodske pogodnosti.

Pogodnost iz člana 3. stav 1. tačka 1., može se spojiti sa pogodnostima iz člana 3. stav 1. tačke 3. i 4. ovog Pravilnika, ali njihovo kumulativno trajanje ne smije biti duže od osam dana.

Član 9.

Za sve zatvorenike prilikom prvog puštanja na pogodnost van kruga Zavoda obavezno treba sedam dana ranije obavijestiti policijsku upravu u mjestu gdje se nalazi Zavod i policijsku upravu u mjestu prebivališta zatvorenika.

Za svako naredno puštanje na pogodnost, izvan kruga zavoda, uprava zavoda je dužna obavijestiti nadležnu policijsku upravu, u roku koji ne može biti kraći od dvadeset četiri sata kada započinje korištenje pogodnosti.

Član 10.

Pritužbe na odluke o korištenju pogodnosti mogu se podnijeti Ombudsmenima Bosne i Hercegovine.

V – OSNOVNA PRAVA I DUŽNOSTI U ODOBRAVANJU I KORIŠTENJU POGODNOSTI

Član 11.

Prilikom prvog prijema, kao i prilikom odlučivanja o pogodnostima van zavoda, svaki zatvorenik treba biti procijenjen kako bi se ustanovilo:

1. veličina rizika za zajednicu u slučaju bijega zatvorenika,
2. vjerovatnost da će takva osoba pokušati pobjeći ili sama ili uz vanjsku pomoć.

Klasifikacija sigurnosti se treba neprestano ispitivati tokom cijelog vremena izdržavanja kazne zatvora i shodno procijenjenom stepenu rizika sigurnosnih uslova, donijeti odgovarajuću odluku o odobravanju ili ne odobravanju pogodnosti.

Član 12.

Procjena rizika bjekstva – sigurnosnih uslova, najmanje uključuje:

1. prijetnju javnosti u slučaju da zatvorenik pobjegne,
2. prethodno ponašanje, pokušaj bjekstva, ranije lišenje slobode po potjernici,
3. pristup vanjskoj pomoći,
4. ranija osuđivanost,
5. lične i porodične prilike,
6. raniji boravak van područja BiH, sklonost stalnim putovanjima, tj. kretanju iz mjesta u mjesto ili često mijenjanje mjesta prebivališta, odnosno boravišta,
7. lično učešće u ostvarivanju programa tretmana,
8. priroda krivičnog djela zbog kojeg je zatvorenik osuđen,
9. dužina izrečene kazne zatvora,
10. moguća prijetnja drugim zatvorenicima,
11. kao i druge okolnosti koje mogu biti od značaja za procjenu sigurnosnog rizika.

Član 13.

Prilikom odobravanja pogodnosti u svojoj odluci upravnik zavoda može narediti zatvoreniku da prilikom korištenja pogodnosti ne napušta mjesto boravišta, odnosno da ne može promijeniti mjesto korištenja pogodnosti bez odobrenja upravnika.

Zatvoreniku može biti naređeno pojedinačno ili kumulativno, od strane uprave zavoda da se povremeno ili stalno javlja određenom organu (policajska uprava ili drugi organ) ili da mu se privremeno zadržava isprava koja se može koristiti za prelazak državne granice ili vozačka dozvola.

Prilikom izdavanja odluka iz stava 1. i 2. ovog člana, kao i u drugim opravdanim slučajevima, uprava zavoda može tražiti od nadležne policijske uprave ili drugog organa povremeno ili stalno informisanje ili izvještaj o načinu ponašanja i korištenja pogodnosti od strane zatvorenika.

Član 14.

Ako zatvorenik ne može na vrijeme da se vrati u zavod, zbog poremećenog saobraćaja, bolesti u porodici ili drugih opravdanih razloga, dužan je da zakašnjenje prijavi nadležnoj policijskoj upravi i upravi zavoda.

Ako je zatvoreniku potrebna neka pomoć u pogledu okolnosti iz stava 1. ovog člana, obraća se upitom – molbom, upravi zavoda. Ako uprava zavoda odbije takvu molbu, zatvorenik je dužan odmah da krene ili nastaviti putovanje, odnosno da na vrijeme stigne u sjedište zavoda.

Član 15.

Zatvorenik koji se razboli za vrijeme putovanja zbog kojih razloga ne može da nastavi put, javlja se za ljekarsku pomoć najbližoj zdravstvenoj ustanovi.

Zatvorenik je dužan da navedenoj ustanovi pokaže odobrenje zavoda o dobijenoj pogodnosti.

Ako zatvorenik, odmah po ukazanoj ljekarskoj pomoći bude sposoban da nastavi put, ovi podaci mu se unose na odobrenju zavoda ili mu se izdaje potvrda nadležne zdravstvene ustanove.

Ako zatvorenik bude zadržan zbog bolesti nastale za vrijeme puta ili korištenja pogodnosti, dužan je da se odmah javi najbližoj policijskoj upravi i upravi zavoda, koje će osigurati pojačani nadzor zatvorenika kao i prevoz takvog zatvorenika u stacionar zavoda ili drugu zdravstvenu ustanovu po odluci zavoda.

Član 16.

Za vrijeme izlaska zatvorenici se mogu udaljavati od uprave zavoda do pet kilometara.

Ukoliko se sjedište zavoda nalazi u gradu sa većim brojem naselja, zatvorenici se mogu udaljiti od pet do petnaest kilometara uz prethodno odobrenje s tim da naziv takvih mjesta moraju biti navedeni u odobrenju – dozvola za izlazak.

U izuzetnim okolnostima, uprava zavoda, može dozvoliti udaljavanje van uslova iz stava 1. i 2. ovog člana.

Odobrenje iz stava 3. ovog člana za slobodan izlazak – kretanje zatvorenika, mora biti posebno naznačeno kao i izdato napismeno.

Član 17.

Zatvorenici koji odlaze na korištenje pogodnosti kao i kada se vraćaju, javljaju se nadležnom službenom licu zavoda.

Zatvoreniku koji koristi pogodnosti, izdato odobrenje – dozvola, kao dokument važi samo uz ličnu kartu ili drugi dokument ako je lična isprava privremeno zadržana shodno članu 13. ovog Pravilnika.